

Diarienummer: 0087/16

Handläggare: Hans Olsson Tel: 031-368 02 06
E-post: hans.olsson@stadshuset.goteborg.se

Budget 2017 för Göteborgs Stadshus AB

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

1. Fastställa Budget år 2017 för Göteborgs Stadshus AB i enlighet med bilagda förslag; samt
2. Hemställa hos kommunfullmäktige om utökat koncernbidrag 2017 till Göteborgs Stadshus AB om högst på 5,4 mnkr avseende finansiering av bolagets verksamhet vid filialen i Bryssel.
3. Förklara paragrafen över besluten omedelbart justerad

Ärendet

Budget 2017 tar sin utgångspunkt i styrelsen mål- och inriktningsdokument (bilaga 1) som beslutades på styrelsemötet 2016-10-03. Dokumentet är styrelsens instrument för implementering av kommunfullmäktiges budget 2017 och utgör tillsammans med riktlinjer för ägarstyrning av stadens bolag samt ägardirektivet för Stadshus AB de grundläggande styrdokumenterna för bolaget. Därutöver finns policier och riktlinjer fastställda av kommunfullmäktige som också beaktats vid framtagande av budget 2017. De viktigaste dokumenten är förtecknade i bilaga 2.

Mål- och inriktningsdokumentet har i likhet med kommunfullmäktiges budget fokus på förändring och utveckling. Av detta följer att förslag till budget 2017 för Stadshus AB även innefattar inriktningar och aktiviteter som påbörjats under tidigare år samt aktiviteter som kommer att sträcka sig längre fram i tiden än 2017.

Förslag till budget 2017 innefattar även förslag om övertagande av det ekonomiska ansvaret för stadens verksamhet i Bryssel. Den filial som hittills funnits inom AB Gothenburg European Office kommer att överföras till Stadshus AB under senare delen av 2016. En naturlig följd av detta är att Stadshus AB övertar det ekonomiska ansvaret under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om utökat koncernbidrag om 5,4 mnkr. Nuvarande finansiering genom stadens finansförvaltning, genom bolag med partnerskap samt genom underskottstäckning via Stadshus AB upphör därmed. Ur ett övergripande kommunalt perspektiv är förändringen således kostnadsneutral.

Budget för Stadshus AB utgår från en sammantagen kostnads massa på 371,3 mnkr som förutsätts täckas av kapitaltillskott i samma omfattning i anslutning till bokslutsberedningen för år 2017. Av bolagets totala kostnader utgör kostnaderna för moderbolagets egen verksamhet oförändrat 24,8 mnkr. Resultaträkningen ligger som bilaga 3 i budget 2017.

Olika Perspektiv

Förslag till budget för 2017 påverkar bolagets inriktning inom samtliga perspektiv (Barnperspektivet, Jämställdhetsperspektivet, Mångfaldsperspektivet, Miljöperspektivet och Omvärldsperspektivet). Budgetens förslag till inriktningar och aktiviteter bedöms leda till positiva effekter inom samtliga perspektiv.

Bilaga

Budget 2017 för Göteborgs Stadshus AB

Expedieras

- Kommunstyrelsen
- Direktägda dotterbolag till Stadshus AB

Göteborgs Stadshus AB

Göteborgs
Stad

Budget 2017

För Göteborgs Stadshus AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
2. GRUNDLÄGGANDE STYRDOKUMENT	3
2.1 RIKTLINJER OCH DIREKTIV FÖR GÖTEBORGS STADS BOLAG	3
2.2 ÄGARIDREKTIV FÖR GÖTEBORGS STADSHUS AB	4
2.3 AKTIEBOLAGSLAGEN (ABL).....	4
3. STYRELSENS MÅL OCH INRIKTNING	4
3.1 SÄRSKILT PRIORITERADE MÅL UTIFRÅN KF:s BUDGET	4
3.2 UTVECKLING AV DEN AKTIVA ÄGARSTYRNINGEN	5
3.3 EKONOMISK REDOVISNING OCH KASSAFLÖDESANALYS	8
3.4 HANTERING AV KF:s UPPDRAG GÄLLANDE FRAMTIDENKONCERNEN	9
4. KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL OCH UPPDRAG.....	9
4.1 UPPFÖLJNING INOM RAMEN FÖR ORDINARIE UPPFÖLJNINGSPROCESS.....	9
4.2 UPPFÖLJNING SOM KRÄVER SÄRSKILDA INSATSER.....	10
4.3 UPPFÖLJNING SOM BERÖR STADSHUS AB SOM EGEN ORGANISATION	11
5. DETALJBUDGET 2017	13
5.1 KONSEKVENSER AV ÖVERFÖRING AV BRYSSSELFILIALEN GOTHENBURG EUROPEAN OFFICE (GEO AB) TILL STADSHUS AB.....	13
5.2 FÖRÄNDRAD ORGANISATION INOM STADSHUS AB	14
5.3 KOSTNADER FÖR STADSHUS AB:s EGEN VERKSAMHET	14
5.4 FINANSIELLA POSTER.....	15
BILAGOR	16

1. INLEDNING

Budget 2017 tar sin utgångspunkt i styrelsens mål- och inriktningsdokument (bilaga 1) som beslutades på styrelsemötet 2016-10-03. Dokumentet är styrelsens instrument för implementering av kommunfullmäktiges budget 2017 och utgör tillsammans med ABL, Riktlinjer och direktiv för Göteborgs stads bolag samt ägardirektivet för Stadshus AB de grundläggande styrdokumenterna för bolaget. Därutöver finns policier och riktlinjer fastställda av kommunfullmäktige som också beaktats vid framtagande av budget 2017. De viktigaste dokumenten är förtecknade i bilaga 2.

Mål- och inriktningsdokumentet har i likhet med kommunfullmäktiges budget fokus på förändring och utveckling. Av detta följer att förslag till budget 2017 för Stadshus AB även innefattar inriktningar och aktiviteter som påbörjats under tidigare år samt aktiviteter som kommer att sträcka sig längre fram i tiden än 2017.

2. GRUNDLÄGGANDE STYRDOKUMENT

2.1 RIKTLINJER OCH DIREKTIV FÖR GÖTEBORGS STADS BOLAG

Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag utgör grunden för den ägarstyrning som kommunfullmäktige beslutat att gälla fr.o.m. 2015-01-01. Bakgrunden är bl.a. bolagsöversynens slutsatser att former för strukturerad ägarstyrning saknades i den gamla strukturen och att bolagens presidier genomgående efterfrågade tydliga riktlinjer samt fungerande former för ägarstyrning. Ägarstyrningen av stadens bolag handlar således om att *"effektivisera den politiska styrningen"* så att kommunfullmäktiges mål och riktlinjer uppnås. Detta uppdrag är Stadshus ABs kärnuppdrag.

Bolag som är direktägda av Stadshus AB får ägaruppdrag från Kommunfullmäktige (KF), i huvudsak genom bolagsordningar, ägardirektiv och budget. KF utser också styrelse och revisorer. I dessa avseenden saknar Stadshus AB formella instrument att utöva ägarstyrningen eftersom KF inte kan delegera sin beslutanderätt till Stadshus AB.

KF har samtidigt uppdragit åt Stadshus AB att utöva ägarstyrningen genom uppdraget att genomföra årliga ägardialoger med syftet att följa på vilket sätt och i vilken omfattning som de direktägda bolagen genomför sina uppdrag. Stadshus AB ska stödja bolagen i tolkningen av KFs beslut och också i övrigt utgöra stöd för bolagen i deras uppdrag. Stadshus ABs roll är således att stärka bolagen i sitt ansvarstagande och sin lojalitet i förhållande till KF.

Stadshus AB ska också återföra väsentlig information till KF/KS samt ta initiativ till ändrade ägardirektiv m.m. utifrån gjorda iakttagelser. Stadshus ABs formella ägarstyrning utövas således genom beslut i KF efter beredning av kommunstyrelsen (KS).

När det gäller frågor av principiell betydelse eller annars av större vikt, som ska underställas KF för ställningstagande eller beslut, har KF föreskrivit att Stadshus AB ska yttra sig. Om Stadshus AB väljer att inte yttra sig måste således styrelsen fatta ett aktivt beslut att avstå.

2.2 ÄGARIDREKTIV FÖR GÖTEBORGS STADSHUS AB

Av det specifika ägardirektivet följer att Stadshus AB har ett uttalat uppdrag att utveckla formerna för stadens bolagsstyrning. En naturlig uttolkning av detta är att Stadshus AB, bl.a. genom en aktiv omvärldsbevakning, ska kunna lämna förslag till kommunfullmäktige om såväl ändrade riktlinjer för ägarstyrningen som annan organisering av bolagen.

Det innebär att Stadshus AB ska kunna ta initiativ till avveckling av bolag, exempelvis genom sammanslagning, försäljning, fusion eller likvidering.

Av ägardirektivet följer även att Stadshus AB har en viktig roll när det gäller att stödja bolagen i deras ansvarstagande i förhållande till KF. Uppdraget att svara för insatser som utvecklar styrelsernas generella kompetens är en direkt följd av bolagsöversynens övergripande mål om att ”effektivisera den politiska styrningen”. Den genomförda styrelseutbildningen som t.o.m. februari månad 2016 omfattat ca 450 förtroendevalda och verkställande direktörer, är ett första steg i detta arbete. Förutom styrelseutbildning behöver ytterligare åtgärder initieras. Detta bör ske i nära samverkan med företrädare för bolagsstyrelserna.

I Stadshus ABs uppdrag ligger även att vara ett direkt operativt/konsultativt stöd inom vissa specialistfunktioner samt att utfärda anvisningar. Syftet är att skapa en lägsta gemensam standard inom utpekade områden samt att utveckla kvalitén i grundläggande gemensamma processer och dokument (ex bolagsordningar).

Den finansiella samordningen tar fasta på att Stadshus AB årligen ska lämna förslag om skattemässigt optimala lösningar för hela koncernen och vid behov identifiera och föreslå på vilket sätt utdelning kan ske från bolagssektorn till kommunen. I uppdraget ligger att proaktivt lämna förslag om avlägsnande av hinder för sådana optimala lösningar.

2.3 AKTIEBOLAGSLAGEN (ABL)

Stadshus AB har i likhet med övriga moderbolag i en bolagskoncern ett lagreglerat ansvar enligt ABL, vilket bl.a. innebär att styrelsen ska hålla sig informerad om verksamhetsmässiga, finansiella och legala risker. Även om Stadshus AB saknar formella möjligheter till ägarstyrning enligt Kommunallagens bestämmelser har bolaget ett legalt ansvar kopplat till ABLs bestämmelser. Detta ansvar förutsätter ett väl fungerande rapportsystem och effektiva ägardialoger.

3. STYRELSENS MÅL OCH INRIKTNING

3.1 SÄRSKILT PRIORITERADE MÅL UTIFRÅN KFs BUDGET

Göteborgs Stads budget för 2017 har en bred inriktning mot att fortsätta utveckla Göteborg i en jämlik och hållbar riktning och detta ska genomsyra bolagskoncernen. Stadshus AB ska därför i sin verksamhet särskilt arbeta för att få genomslag i bolagskoncernen avseende följande två mål:

Mål 1. Göteborg ska vara en jämlik stad

Förslag till inriktning/aktiviteter

- Samverkan ska ske med målets processägare Social resursnämnd samt Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt genom att utnyttja befintliga nätverk och den kunskapsbank som byggts upp hos stadens bolag och nämnder. Stadshus AB ska särskilt fokusera på måluppfyllelsen ifråga om att skapa förutsättningar för arbete inom bolagssektorn.
- Inom ramen för ägardialogen och Stadshus ABs stödjande roll aktivt följa och verka för att stadens bolag bidrar till arbetet med att öka jämlikheten. Bolagens affärsplaner ska följas upp och värderas utifrån perspektivet Jämlik stad.
- Stadshus AB ska fortsatt medverka till att goda exempel uppmärksammas och sprids inom bolagssektorn och att hinder för genomförande uppmärksammas. En modell är ”stegvisa jobb- och kunskapslyftet” som framhålls under kommunfullmäktiges mål *Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden ska öka.*

Mål 2. Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp

Förslag till inriktning/aktiviteter

- Samverkan ska ske med Miljö- och klimatnämnden som har processägaransvar för målet samt genom att utnyttja befintliga nätverk och den kunskapsbank som byggts upp hos stadens bolag och nämnder.
- Inom ramen för ägardialog och Stadshus ABs stödjande roll verka för och aktivt följa att stadens bolag bidrar till att nå stadens miljö- och klimatmål. Stadshus AB ska särskilt följa upp på vilket sätt samordning sker för ökad produktion av förnyelsebar energi och energieffektiviseringar.

Utöver dessa två mål pekar styrelsen på följande områden och inriktningar som Stadshus AB ska fokusera på under 2017:

- Utveckling av den aktiva ägarstyrningen
- Ekonomisk redovisning och kassaflödesanalys
- Hantering av KFs uppdrag gällande Framtidenkoncernen
- Hantering av övriga mål och uppdrag i KFs budget 2017

3.2 UTVECKLING AV DEN AKTIVA ÄGARSTYRNINGEN

Stadshus ABs ägarstyrning ska utvecklas med fokus på ägardialogsprocessen, ärendeberedning inom koncernen, förtydligande av ansvar och roller mellan Stadshus AB och kommunstyrelsen, kompetensutveckling av bolagsstyrelser samt utnyttjande av synergier inom koncernen. Inriktningen för vart och ett av områden beskrivs mer ingående nedan.

Ägardialogen som instrument för ägarstyrningen

I mål- och inriktningsdokumentet pekas på att ägardialogen ska utvecklas för att skapa bästa möjliga förutsättningar att driva verksamheten utifrån göteborgarnas behov. Stadshus AB får uppdraget att genom ägardialogen säkerställa att kommunfullmäktiges mål för bolagen genomförs. I dokumentet uppmärksammas även behovet av en mer situationsanpassad inriktning av ägardialogen beroende på klustrens ”mognadsgrad” ur ett ägarstyrningsperspektiv.

Ägardialoger 2017 – strategisk inriktning och prioritering

I enlighet med de prioriteringar m.m. som framgår i Mål- och inriktningsdokumentet föreslås i princip samtliga ägardialogerna under 2017 innehålla följande frågeställningar;

- Fördjupad ekonomisk analys med särskilt beaktande av bolags/klusters roll i förhållande till den samlade koncernens ekonomi samt med analys av bolagets/klustrets investeringsverksamhet.
- Bidrag till stadens gemensamma arbete för Jämlikt Göteborg med utgångspunkt i respektive bolags affärsplan.
- Bidrag för måloppfyllelse av stadens miljö- och klimatmål med särskilt fokus på bolags/klusters samordning för ökad produktion av förnyelsebar energi och effektiviseringar.
- Möjliga synergier och utvecklingsarbeten inom klustret.

Ägardialogernas innehåll 2017 avses i övrigt även fortsättningsvis ha ett generellt fokus på ägarfrågor gällande utmaningar och möjligheter med utgångspunkt i ägardirektiv, mål- och inriktningsbeslut, affärsplaner m.m. jämte budget och uppdrag från KF (se vidare nedan angående uppföljning i särskild ordning av KFs mål och uppdrag).

Inom Stadshus AB pågår ett internt utvecklingsarbete som syftar till att fortsatt utveckla och förtydliga arbetet med ägardialogen, vilken utgör bolagets kärnprocess. Detta arbete behöver nu manifesteras i ett delvis nytt arbetssätt med bl.a. följande inslag:

- Ägardialogsprocessens olika faser ska tydligt definieras och tidplaneras. De viktigaste inslagen är förberedande interna möten, förberedelser tillsammans med berört bolag i ägardialogen, temamöte med Stadshus ABs styrelse för att bl.a. fastställa relevanta dialogområden och frågeställningar, genomförande av ägardialogen, upprättande av handlingsplan med summering av viktiga slutsatser och uppdrag, överlämnande av relevant information till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige samt successiv uppföljning och rapportering av handlingsplanen.
- Bolagsansvariga och funktionsansvariga (ekonomi, HR, hållbarhet, juridik, kommunikation) ska prioritera sin medverkan i ägardialogsprocessen och bidra till att verksamheterna får en så allsidig och relevant belysning som möjligt.
- Bolagsansvarig samordnar ägardialogsprocessen i vilken de funktionsansvariga aktivt bidrar med sin kompetens.

- Ägardialogen kan komma att situationsanpassas beroende på i vilken utvecklingsfas aktuellt bolag befinner sig. Stadshus AB förutsätts återkomma till styrelsen med underlag för ställningstagande inför ägardialogerna 2017.

Beredning av ärenden inom Stadshus AB

Inom Stadshus AB pågår ett arbete med att utveckla kvalitén i ärenden som ska beredas av bolaget. Detta sker i samverkan med stadsledningskontoret och företrädare för några av Stadshus ABs dotterbolag. Ett av syftena är att säkerställa att ärenden av principiell karaktär eller av större vikt (3:17-ärenden KL) underställs kommunfullmäktige för ställningstagande innan slutligt beslut tas i bolagets styrelse.

Avsikten är att Stadshus AB ska besluta om ärendeberedningsprocessen runt årsskiftet 2016/2017 vilket är i linje med Mål- och inriktningsdokumentet.

Kommunstyrelsens och Stadshus ABs roller och ansvar

I mål- och inriktningsdokumentet pekas på vikten av att särskilja och renodla Stadshus ABs koncernledningsperspektiv från kommunstyrelsens kommunövergripande ägarperspektiv samt ansvar för den så kallade uppsikten över stadens nämnder och bolag. Vidare pekas på behovet av samverkan och att undvika uppbyggnad av parallella organisationer.

Stadshus AB ser stora möjligheter att ytterligare utveckla samverkan och säkerställa tydlighet och renodling genom ett fortsatt arbete med:

- Regelbunden samverkan på ledningsnivå mellan stadsledningskontoret och Stadshus AB,
- Samordnad process för utvärdering av verkställande direktörer i bolag som är direktägda av Stadshus AB.
- Koordinerad beredning av ärenden i syfte att vinna tid och höja kvalitén,
- Möjlighet att samnyttja strategiska resurser, exempelvis inom kommunikationsområdet,
- Gemensamt informera om kommunstyrelsens och Stadshus ABs olika roller och ansvar inte minst ifråga om den s.k. uppsiktsplikten.

Styrelsernas kompetensutveckling

Stadshus AB ska som moderbolag skapa goda förutsättningar för ägarstyrning och dialog i bolagskoncernen bl.a. genom att höja och säkerställa god kompetens i bolagen, exempelvis genom förtroendemannautbildning och fortbildning av VD:ar. Med utgångspunkt i Mål- och inriktningsdokumentet föreslås följande aktiviteter:

- Fortsatt styrelseutbildning för nyvalda (nuvarande avtal med StyrelseAkademien löper ut i mars 2019),
- Gemensamt med stadsledningskontoret inventera behovet av kompetenshöjande insatser för verkställande direktörer samt ta initiativ till att sådana insatser genomförs,

- Medverka till att utveckla samt implementera modeller för styrelseutvärdering hos bolagen samt överväga behov av riktlinjer för ett väl fungerande styrelsearbete,
- Genomföra en gemensam bolagsdag för förtroendevalda styrelseledamöter en gång om året.

Synergier ska utnyttjas inom underkoncernerna (kluster)

Ett viktigt motiv bakom bildandet av underkoncerner (kluster) i den nya bolagsstrukturen var möjligheterna till såväl specialisering som utnyttjandet av gemensamma resurser och funktioner. Den samlade bedömningen är att detta arbete behöver ges större fokus än hittills. Behovsbilden ser olika ut i olika kluster. Av Mål- och inriktningsdokumentet framgår att Stadshus AB aktivt och tillsammans med respektive moderbolag ska identifiera synergier och initiera ett utvecklingsarbete som syftar till att starta förändringsprocesser. Stadshus AB ska verka för att bolagen i koncernen ansluter sig till stadens gemensamma IT-system.

Arbetet med att identifiera synergier och initiera ett förändringsarbete ska ske som en integrerad del av Stadshus roll, där även relevanta ägardialoger används, under 2017. Både Stadshus ABs och bolagens egna resurser ska självklart utnyttjas i detta förändringsarbete.

Uppdraget ställer stora krav på Stadshus ABs organisation och resurser och kräver en noggrann planering, prioritering och närmare diskussion kring ambitionsnivå och kostnader. Den fortsatta planeringen utgår från att Stadshus AB återkommer till styrelsen för ställningstagande med underlag angående arbetets inriktning under början av 2017.

På ett övergripande plan förutsätts den nya bolagsstrukturen bidra till en ökad effektivisering såväl inom som mellan kluster. Stadshus AB har som koncernmoder en särskild uppgift att verka för synergier mellan och inom bolagskluster samt att främja gemensamma aktiviteter och ökad effektivitet. Stadshus AB ska ta initiativ till en ökad samordning i personal- och HR-strategiska frågor med utgångspunkt i bolagens roller som självständiga arbetsgivare inom ramen för Göteborgs Stads gemensamma personalpolitik. Såväl ägardialogerna, beredningen av ärenden som olika former av stödjande insatser syftar ytterst till att öka effektiviteten i den politiska styrningen men också till verksamhetsmässig och finansiell effektivitet.

I anslutning till den rapportering som successivt sker till styrelsen och vidare till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige bör behovet av redovisning av effektivitetsvinster särskilt uppmärksammas.

3.3 EKONOMISK REDOVISNING OCH KASSAFLÖDEANALYS

Mål- och inriktningsdokumentet lyfter fram behovet av en utökad ekonomisk uppföljning av bolagen, inte minst för att kunna göra de prioriteringar som är till störst nytta för staden. Den ekonomiska utvecklingen ska följas kontinuerligt liksom investeringsverksamheten och kassaflödena. Metod för den ekonomiska analysen behöver utarbetas för att svara upp mot styrelsen

krav på en mer djupgående genomlysning av bolagens ekonomi. Förslag om inriktning och omfattning ska behandlas av styrelsen under första halvåret 2017.

Stadshus AB kommer även att delta i det arbete som påbörjats inom stadsledningskontoret som syftar till att utreda förutsättningarna för en modell där staden tar regelbunden utdelning ur bolagssfären.

3.4 HANTERING AV KFs UPPDRAG GÄLLANDE FRAMTIDENKONCERNEN

Kommunfullmäktiges uppdrag till Stadshus AB i anslutning till bolagsöversynen om att "återkomma med en modell över hur antalet bostadsförvaltande bolag i koncernen skulle kunna bli ytterligare färre" har ännu inte påbörjats. Av Mål- och inriktningsdokumentet framgår att Framtidenkoncernen är inne i en förändringsprocess som för stunden gör det olämpligt att initiera ännu en översyn. Stadshus AB har uppdraget att hålla kommunstyrelsen/ kommunfullmäktige informerade om ambitionsnivå och plan gällande uppdraget ifråga om färre bolag.

4. KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL OCH UPPDRAG

På ett övergripande plan ska Stadshus AB i egenskap av moderbolag för stadens bolagskoncern utveckla rollen som koncernledning och aktivt följa hur bolagsklustren samordnar mot de mål som identifieras i stadens budget. I bilaga till styrelsens mål- och inriktningsdokument finns en vägledning för hur Stadshus AB ska förhålla sig till de olika målen och på vilket sätt dessa ska följas upp. Ur Stadshus ABs perspektiv kan målen grupperas utifrån följande utgångspunkter.

4.1 UPPFÖLJNING INOM RAMEN FÖR ORDINARIE UPPFÖLJNINGSPROCESS

Förslag till inriktning/aktiviteter

Mål och uppdrag som berör bolagskoncernen och som ska följas inom ramen för ordinarie uppföljningsrapporter och vid behov inom ramen för ägardialogen redovisas nedan.

- Mål: De mänskliga rättigheterna ska genomsyra alla stadens verksamheter
- Uppdrag: Likabehandlingsplaner ska tas fram utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetet ska gälla ur både invånar- och medarbetarperspektiv.
- Mål: Den strukturella könsdiskrimineringen ska upphöra.
- Mål: Göteborgarnas möjlighet till delaktighet och inflytande ska öka.
- Mål: Livsvillkoren för personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning ska förbättras
- Mål: Göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad ska öka.
- Mål: Tillgängligheten till kultur ska öka

- Uppdrag: Andelen chefer födda utanför Norden ska öka kraftigt och aktivt följas upp (ska genomföras under mandatperioden).
- Uppdrag: Andelen kvinnliga chefer inom manligt dominerade verksamheter ska överstiga andelen kvinnor inom samma verksamhet (ska genomföras under mandatperioden).
- Mål: Göteborg ska öka andelen hållbara upphandlingar.

4.2 UPPFÖLJNING SOM KRÄVER SÄRSKILDA INSATSER

I mål- och inriktningsdokumentet finns mål och uppdrag som förutsätter en tydligare bevakning och uppföljning. Ytterligare ett uppdrag har identifierats som bedöms kräva medverkan från Stadshus AB (upprustning av lokala torg).

Mål/uppdrag	Förslag till aktiviteter
<p>Stadsutveckling och bostäder</p> <p>Mål: Bostadsbristen ska byggas bort och bostadsbehoven tillgodoses bättre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ska kontinuerligt under året följa huruvida utvecklingen går i målets riktning och därvid särskilt uppmärksamma styrelsen på väsentliga iakttagelser och avvikelser. • Uppföljning ska även ske inom ramen för ägardialog med Förvaltnings AB Framtiden, ÄLVAB samt med de bolagskluster som är involverade i stadsutveckling med bäring på målet.
<p>Stadsutveckling och bostäder</p> <p>Uppdrag: Insatser för att rusta upp de lokala torgen ska genomföras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ges i uppdrag att utarbeta förslag avseende finansiering av upprustningen och vid behov återkomma till KS/KF för beslut.
<p>Trafik</p> <p>Mål: Det hållbara resandet ska öka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ska följa upp målet inom ramen för ägardialog med Göteborgs spårvägar AB samt de bolagskluster som är involverade i stadsutveckling med bäring på målet.
<p>Näringsliv</p> <p>Mål: Göteborg ska vara en hållbar innovationsstad med ökande jobbtillväxt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ska följa upp på vilket sätt och i vilken omfattning innovationsstrategin integreras i bolagens verksamheter.
<p>Personal</p> <p>Uppdrag: Det ska etableras en pott med stimulansmedel som kan utnyttjas av nämnderna för innovativa projekt med syfte att skapa ett mer hållbart arbetsliv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ska verka för och följa upp att bolagen med egen finansiering initierar eller deltar i innovativa projekt med syfte att skapa ett mer hållbart arbetsliv.

Mål/uppdrag	Förslag till aktiviteter
<p>Personal</p> <p>Mål: Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ska via ägardialog och uppföljning verka för en hållbar personalpolitik i bolagen samt att samordningen i personal- och HR strategiska frågor ökar

4.3 UPPFÖLJNING SOM BERÖR STADSHUS AB SOM EGEN ORGANISATION

Några av KFs uppdrag berör Stadshus AB som egen organisation. Målen ska följas upp och rapporteras i anslutning till ordinarie uppföljningsrapporter. Mål- och inriktningsdokumentet anger med vilken ambition de olika målen ska förverkligas. Nedan redovisas förslag till aktiviteter kopplade till respektive mål/uppdrag.

Mål/Uppdrag	Förslag till aktiviteter
<p>Mänskliga rättigheter</p> <p>Uppdrag: Likabehandlingsplaner ska tas fram utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetet ska gälla ur både invånar- och medarbetarperspektiv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ska för egen verksamhet följa upp i vilket utsträckning existerande jämställdhets- och mångfaldsplan inkluderar de nödvändiga likabehandlingsaspekterna. Om det finns brister ska de åtgärdas. • Jämställdhets- och mångfaldsplanen uppdateras under 2017.
<p>Trafik</p> <p>Mål: Det hållbara resandet ska öka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • För egen verksamhet ska Stadshus AB bidra till målet utifrån den reviderade resepoliticyn som antogs 2015. Uppföljning i anslutning till uppföljningsrapport 3/2017.
<p>Jämställdhet</p> <p>Uppdrag: Talarstatistik ska föras under nämnd och styrelsemöten minst tre gånger för att synliggöra könsskillnader. Statistiken ska bifogas protokoll.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsen ska genomföra uppdraget. • Metodstöd behöver utvecklas centralt i kommunen i syfte att kunna göra sammanställningar och jämförelser. Stadshus AB ska medverka aktivt i denna process.
<p>Personal</p> <p>Uppdrag: Andelen chefer födda utanför Norden ska öka kraftigt och aktivt följas upp (ska genomföras under mandatperioden).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ska arbeta för uppfyllelse inom egen verksamhet och beakta målet i anslutning till rekrytering.

Mål/Uppdrag	Förslag till aktiviteter
<p>Personal</p> <p>Uppdrag: Andelen kvinnliga chefer inom manligt dominerade verksamheter ska överstiga andelen kvinnor inom samma verksamhet (ska genomföras under mandatperioden).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadshus AB ska arbeta för uppfyllelse inom egen verksamhet och beakta målet i anslutning till rekrytering.
<p>Personal</p> <p>Uppdrag: Friskvårdsbidraget ska höjas med 200 kr per person.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ska genomföras fr.o.m. 2017.

Aktiviteter kopplade till grundläggande styrdokument

Mål- och inriktningsdokumentet genererar ett antal aktiviteter som redovisats ovan. Därutöver har Stadshus AB identifierat vissa aktiviteter som utgår från ABL, Riktlinjer och direktiv för ägarstyrning samt ägardirektivet för Stadshus AB men som inte direkt adresserats i Mål- och inriktningsdokumentet.

Aktiviteter	Kommentar
Genomföra årliga ägardialoger enligt beslutat körschema med den inriktning och ambitionsnivå som beslutats i särskild ordning.	Fastställs av styrelsen senast juni månad året innan ägardialogerna genomförs.
Fortsatt utvärdera ägardialogens form och inriktning samt ägarstyrningens förutsättningar och utveckling inom olika kluster. Eventuellt behov av stödjande insatser ska uppmärksammas.	Årligen vid styrelsens strategikonferens.
Upprätta/justera ägardirektiv för Business Region Göteborg AB, Göteborg Energi AB, Göteborg & Co Träffpunkt AB, Göteborgs Spårvägar AB samt Göteborgs Hamn AB.	2016-2017
Aktiv omvärldsbevakning med syfte att utveckla stadens ägarstyrning av bolagen (studiebesök, kurser, konferenser etc).	En väldefinierad aktivitet varje år
Medverka i planeringen för genomförande av årsstämmor i de direktägda bolagen samt genomföra utbildning för ombuden till bolagens årsstämmor	Årligen

Aktiviteter	Kommentar
Utarbeta en kommunikationsstrategi för Stadshus AB som ett led i stadens kommunikationsprogram.	2016-2017
Upprätta en publik årsredovisning för Stadshus AB koncernen	Fr o m År 2016
Upprätta en publik hållbarhetsredovisning för Stadshus AB koncernen	Fr o m År 2017
Genomgång och utvärdering av Stadshus ABs engagemang i externa styrgrupper, arbetsgrupper, referensgrupper samt nätverk (motsvarande) i syfte att skapa gemensam överblick och möjliggöra prioriteringar	En (1) årlig genomgång.
Utarbeta standardiserade mallar för styrelsernas arbetsordning.	Under mandatperioden

5. DETALJBUDGET 2017

5.1 KONSEKVENSER AV ÖVERFÖRING AV BRYSSSELFILIALEN GOTHENBURG EUROPEAN OFFICE (GEO AB) TILL STADSHUS AB

Styrelsen i Stadshus AB beslutade 2016-05-02 att stadens omvärlds- och intressebevakning i Bryssel ska överföras från GEO AB till Stadshus AB. Verksamheten i Bryssel bedrivs i en filial med tre anställda, som planeras överföras till Stadshus AB senast 2016-12-01.

Grundfinansieringen av filialen sker i dagsläget (budget 2016) från olika intäktskällor

Ersättning från Göteborgs Stad (N900)	3,4 mnkr
Ersättning från GHAB, GEAB, BRG (partnerskap)	0,75 mnkr
Ersättning från Stadshus AB (täckning av underskott)	1,5 mnkr
Summa	5,65 mnkr
Övriga intäkter (CTH, LSP, JSP m m)	0,875 mnkr

Efter det att filialen överförs kommer personalen att ha sin anställning i Stadshus AB som fullt ut har att svara för att verksamheten genomförs i enlighet med antagen plan. Under lednings av stadsdirektören planeras ett Advisory Board som har att svara för den övergripande och strategiska inriktningen av EU-arbetet. Med detta som utgångspunkt utarbetas en mer detaljerad verksamhetsplan som kommer att fastställas av styrelsen för Stadshus AB.

Filialens nya placering motiverar en samordning av finansieringen till Stadshus AB. Filialens uppdrag är att se till hela stadens behov. Det kan därför finnas skäl att avveckla enskilda bolags bidrag för att möjliggöra en optimal prioritering av resurserna i Bryssel.

Kommunfullmäktige föreslås besluta om ett koncernbidrag motsvarande nettokostnaderna för filialen, uppgående till 5,4 mnkr. Detta har inarbetats i förslag till resultatbudget 2017 (bilaga 3).

5.2 FÖRÄNDRAD ORGANISATION INOM STADSHUS AB

Beslut om Stadshus ABs nuvarande organisation togs i anslutning till att bolaget etablerades under 2014. Under 2015 och 2016 har förutsättningarna för Stadshus ABs uppdrag och inriktning successivt tydliggjorts. Detta innebär att vissa förändringar av organisationen behöver vidtas. Förändringarna har underhand stämts av med tillträdande vd.

Vice vd. Vice vd befattningen har varit vakant fr.o.m. 1 mars 2016. Bedömningen är att befattningen är svår att definiera i en organisation där samtliga befattningar är direkt underställda vd. Förslaget är att vice vd befattningen avvecklas.

Bolagsansvarig. För närvarande finns tre befattningar som bolagsansvariga. Hittillsvarande erfarenheter visar att en av befattningarna getts ett alltför omfattande ansvarsområde. En avlastning är nödvändig för att också kunna leva upp till de ökade krav på ägardialogen som Mål- och inriktningsdokumentet 2017 är ett uttryck för.

Som ett resultat av denna förändring men även som ett resultat av förändrat arbetssätt ifråga om ägardialogsprocessen finns skäl att definiera och tydliggöra roller och ansvar i hela organisationen.

5.3 KOSTNADER FÖR STADSHUS ABs EGEN VERKSAMHET

För verksamhetsåret 2017 görs följande uppskattning av de administrativa kostnaderna för Stadshus ABs organisation.

Bolagets egna administrativa kostnader		Budget 2017	Budget 2016	Prognos 2016
	Personal	-19 650	-20 000	-20 000
	Lokaler etc	-1 210	-1 000	-1 150
	Telefoni och IT	-520	-483	-483
	SLK	-280	-990	-990
	Styrelse och revision	-300	-250	-250
	Konsult, konferens & övrigt	-2 840	-2 077	-1 927
		-24 800	-24 800	-24 800

Bemanningen är budgeterad till 12 tjänster inkl. vd, vilket är motsvarande nivå som för 2016. Verksamheten kommer i all väsentlighet att bedrivas med interna resurser. Vidare innefattar posten Övrigt medel för köp av externa tjänster inom områden där intern specialistkompetens saknas. Som exempel kan nämnas utredningsuppdrag eller analyser inom verksamhetsutveckling, it, skatt och affärsjuridik. Posten inrymmer även kostnad för framtagandet av en publik årsredovisning för

bolaget och koncernen samt bolagsdag för koncernens styrelseledamöter, kontors- och postservice från stadsledningskontoret, försäkring, kontorsmaterial, facklitteratur, tidningar m.m. och uppgår till totalt 2,840 mnkr.

5.4 FINANSIELLA POSTER

Tillskott av kapital till dotterbolag

Av kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2017 framgår att Stadshus AB bemyndigas att vid behov lämna kapitaltillskott till bolag med högst vissa angivna belopp.

I föreliggande budget har följande koncernbidrag budgeterats för år 2017:

- 106 600 000 kronor till Göteborgs Stadsteater AB
- 187 400 000 kronor till Got Event AB
- 40 700 000 kronor till BRG, Business Region Göteborg AB

Utdelning till Göteborgs Stad

I KFs budget för 2017 ingår en bedömd utdelning från Stadshus AB på maximalt 770 mnkr. Utdelning kommer att finansieras genom ökad upplåning hos Stadshus AB. Räntan på denna upplåning ingår inte som en del av redovisade externa räntekostnader i resultaträkningen för 2017, då utbetalning beräknas ske i anslutning till likvidregleringen den 31 mars 2018.

I dagsläget räknar Göteborgs Stad inte med utdelning från Stadshus AB avseende år 2016.

Bolagets lånestrategi

Bolagets kapitalbehov tillgodoses genom intern upplåning via stadens internbanksfunktion samt genom extern upplåning direkt i marknaden. Den externa upplåningen motsvarar köpeskillingen för förvärv av bolag som Stadshus AB genomfört. Genom extern upplåning ”smittas” inte lånen av de begränsningsregler för ränteavdrag (s.k. räntesnurror) som infördes 2009. Även utdelningen från Stadshus AB omfattas av dessa regler. De externa lånen har hittills tagits upp hos Kommuninvest, i vilken staden är medlem. För sådana lån betalar Stadshus AB även en marknadsanpassad borgensavgift.

Intern upplåning

Summan för interna lån bedöms vid utgången av 2017 uppgå till ca 1 800 mnkr. Skulden beräknas successivt öka med netto ca 350 mnkr under 2017 bl. a till följd av i Kommunfullmäktige beslutade kapitaltillskott. Skulden minskar därefter i anslutning till likvidregleringen av koncernbidrag m.m. (mars 2018). Räntekostnaderna har beräknats till 4,6 mnkr vilket motsvarar en vägd genomsnittlig

ränta på 0,26 % (0,76 %). För nyupplåning har antagits en ränta på 0,30 %, vilken är densamma som den prognostiserade upplåningsräntan via internbanken.

Extern upplåning

Den externa upplåningen ökar från 1 526 mnkr till 1 776 mnkr till följd av en refinansiering av ett internt lån till Kommuninvest. Utdelning till Göteborgs Stad är inte beaktad utifrån tillgänglig information. Räntekostnaderna har beräknats till 26,5 mnkr vilket motsvarar en vägd genomsnittlig ränta på 1,49 % (1,53 %). För nyupplåningen har antagits en femårsränta på 1,25 %, som inkluderar en borgensavgift till staden på 0,25 %.

Budgeterat resultat år 2017 före bokslutsdispositioner och skatt

Det budgeterade resultatet för Stadshus AB år 2017 före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -371,3 mnkr. Det prognostiserade resultatet för 2016 är -238 mnkr. Förslag till resultatbudget bifogas (**Bilaga 3**).

Principer för finansiering samt likvidreglering 2017

Budgeten år 2017 för Stadshus AB utgår ifrån att bolagets likvidmässiga underskott avseende år 2017 täcks genom kapitaltillskott från bolag i koncernen. Uttaget från bolagen bestäms i anslutning till beslut om bokslutsdispositioner för 2017. Uttaget har under senare år legat runt 35 procent före bokslutsdispositioner och skatt. Uttaget från Liseberg AB har hittills legat på 22 procent motsvarande nivån på den statliga bolagsskatten. Frågan om uttaget fortsatt ska ligga på 22 procent eller ansluta till nivån för övriga bolag bör bli föremål för politiskt övervägande under nästa år.

Reglering förutsätts ske 2018-03-31. Om den finansiella regleringen medför att Stadshus AB inte kompenseras fullt ut ökar upplåningen, vilket i sin tur kommer att påverka räntenettet negativt. Stadshus ABs löpande utbetalningar av koncernbidrag under räkenskapsåret finansieras genom upplåning i internbanken.

BILAGOR

Bilaga 1. Styrelsens Mål- och inriktningsdokument

Bilaga 2. Policies och riktlinjer utfärdad av kommunfullmäktige

Bilaga 3. Resultaträkning för Stadshus AB 2017

S, Mp, V, M, L
Styrelsen i Stadshus AB 3 oktober 2016

Mål och inriktningsdokument

Styrelsens mål- och inriktningsdokument 2017 Stadshus AB

Inledning

Fullmäktiges budget är det övergripande styrdokumentet för stadens verksamheter. Vid sidan av Riktlinjer för ägarstyrning samt bolagets ägardirektiv anger följande dokument inriktningen för Stadshus AB för år 2017 utifrån Göteborgs Stads budget för 2017. Varje nämnd och styrelse ansvarar för att uppnå sin del av fullmäktiges mål samt att värdera hur dessa ska styra den egna verksamheten. Precis som stadens budget är detta dokument förändringsinriktat och redogör i första hand för vad som ska förändras i verksamheten. Vid sidan av dessa dokument finns även policier och riktlinjer fastställda av kommunfullmäktige som ska beaktas vid framtagande av budget för bolaget.

Mål och inriktningar

Utifrån uppdraget att främja en aktiv ägarstyrning och finansiell samordning i bolagskoncernen har Stadshus AB som moderbolag en viktig roll att bidra i genomförandet av stadens budget i ett koncernperspektiv. Göteborgs Stads budget för 2017 har en bred inriktning mot att fortsätta utveckla Göteborg i en jämlik och hållbar riktning och detta ska genomsyra bolagskoncernen. Stadshus AB ska därför i sin verksamhet särskilt arbeta för att få genomslag i bolagskoncernen avseende följande två mål:

- **Göteborg ska vara en jämlik stad**
Stadshus AB ska verka för och aktivt följa att stadens bolag bidrar till arbetet med att öka jämlikheten utifrån programmet Jämlikt Göteborg och dess fyra fokusområden. Förutsättningar finns särskilt för att bland stadens bolag bidra till måluppfyllelse avseende fokusområdet att *skapa förutsättningar för arbete*. Synergier ska utnyttjas mellan stadens bolagskluster men också mellan förvaltningar och bolag. Samverkan är särskilt viktig med målets processägare Social resursnämnd samt Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.
- **Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp**
Stadshus AB ska verka för och aktivt följa att stadens bolag bidrar till att nå stadens miljö- och klimatmål. Stadshus AB ska följa upp att samordning sker för ökad produktion av förnyelsebar energi och energieffektiviseringar. Samverkan är särskilt viktig med Miljö- och klimatnämnden som har processägaransvar för målet.

Jämte dessa prioriterade mål ska Stadshus AB kontinuerligt beakta även de övriga målen i budgeten för 2017. Utifrån uppdraget att återföra väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen i syfte att stärka stadens styrning av bolagen ska Stadshus AB följa samtliga mål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget som berör stadens bolag. Stadshus AB ska löpande värdera vilka mål och uppdrag som ska

prioriteras inom ramen för ägardialoger och vilka som endast följs upp inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering. I bilagan till detta dokument finns en vägledning för hur Stadshus AB särskilt ska förhålla sig till några av fullmäktiges mål och uppdrag.

Koncernledning och ägardialog

Som moderbolag för stadens bolagskoncern ska Stadshus AB, utifrån den beslutade bolagsstrukturen och gällande ägardirektiv, utveckla rollen som stadens bolagskoncernledning. Därtill ska Stadshus AB aktivt följa hur bolagsklustren samordnar mot de mål som identifieras i stadens budget.

Ägardialogen ska utvecklas för att skapa bästa möjliga förutsättningar att driva verksamheten utifrån göteborgarnas behov. Stadshus AB har uppdraget att genom ägardialogen säkerställa att kommunfullmäktiges mål för bolagen genomförs. Stadshus AB ska ha ett stödjande och rådgivande förhållningssätt gentemot bolagen. Strukturen och rutinerna för förberedelse, genomförande, uppföljning och återkoppling av de strategiska ägardialogerna ska säkerställas. Ärendeberegningsprocessen och samordningen gällande s.k. 3:17- ärenden ska kvalitetssäkras. Stadshus AB ska verka för att bolagen i koncernen ansluter sig stadens gemensamma IT-system.

De olika bolagsklustren inom koncernen har olika förutsättningar och "mognadsgrad" ifråga om ägarstyrning. Stadshus AB har initierat ett arbete som syftar till att situationsanpassa ägardialogen utifrån klustrens skilda förutsättningar och ska under 2017 börja tillämpa en modell som möjliggör större fokusering på de kluster som har störst behov av tydlighet i ägarstyrningen.

Det är viktigt att särskilja och renodla Stadshus AB:s koncernledningsperspektiv från kommunstyrelsens kommunövergripande ägarperspektiv samt ansvar för den så kallade uppsikten över stadens nämnder och bolag. Stadshus AB och Stadsledningskontoret ska samverka för att nå stadens uppsatta mål. Kompetenser som finns i stadens organisation ska samutnyttjas och uppbyggnaden av parallella organisationer ska undvikas.

Stadshus AB har som moderbolag ett ansvar att skapa goda förutsättningar för ägarstyrning och dialog i bolagskoncernen bl a genom att höja och säkerställa god kompetens i bolagen, exempelvis genom förtroendemannautbildning och fortbildning av VD:ar. En gång om året ska en gemensam bolagsdag anordnas för förtroendevalda i bolagsstyrelserna för att främja kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Synergier inom och mellan koncernerna

Ett viktigt motiv bakom skapandet av de olika underkoncernerna i stadens nya bolagsstruktur var att bättre utnyttja synergier, exempelvis när det gäller administrativa stödfunktioner men också ifråga om ytterligare specialisering. Stadshus AB ska aktivt och tillsammans med respektive moderbolag identifiera synergier och initiera ett utvecklingsarbete som syftar till att starta förändringsprocesser.

Kvalitet och effektivitet

Av stadens budget framgår att de ökade kostnader som införandet av koncernmodern och klustermödrarna innebär, till minst 50 procent bör finansieras

genom effektiviseringar - inte intäktjusteringar – inom bolagssfären. Stadshus AB har som koncernmoder en särskild uppgift att verka för synergier mellan och inom bolagskluster samt att främja gemensamma aktiviteter och ökad effektivitet. Uppnådda resultat och konsekvenser av detta arbete liksom av bolagsöversynen ska redovisas fortlöpande.

Ekonomisk redovisning och kassaflödesanalys

Stadshus AB ska löpande ta del av ekonomisk redovisning, investeringsplaner samt genomföra kassaflödesanalyser för att följa den ekonomiska utvecklingen i koncernen. En god ekonomisk uppföljning ska säkerställas utifrån hela staden perspektivet och därmed möjliggöra för staden som ägare att agera. Bolaget ska kontinuerligt redovisa för styrelsen den ekonomiska utvecklingen i bolagsklustren för respektive dotterbolag. Stadshus AB skall stödja bolagen i arbetet med att jämställdhetsberäkna sina investeringar. Stadshus AB ska följa den finansiella utvecklingen i koncernen för att förbättra stadens möjlighet att samordna finansiella resurser för att förverkliga projekt som är av nytta för staden i sin helhet.

Budget 2017

Stadshus AB får i uppdrag att återkomma till styrelsen med förslag på budget för 2017. Det finns behov av förutsägbarhet och långsiktighet när det gäller avkastningskrav och utdelning inom bolagskoncernen. Av Kommunfullmäktiges budget för 2017 framgår att Stadsledningskontoret får i uppdrag att i budgetunderlaget för budget 2018 utreda förutsättningarna för en modell där staden tar regelbunden utdelning ur bolagssfären. Stadshus AB får i uppdrag att nära följa detta arbete och bidra med fakta och bolagsperspektiv för hur arbetssätt kan utvecklas.

Angående uppdrag till Förvaltnings AB Framtiden

Stadshus AB fick i samband med bolagsutredningen uppdraget att "återkomma med en modell över hur antalet bostadsförvaltande bolag i koncernen skulle kunna bli ytterligare färre". Framtiden-koncernen är dock inne i en förändringsprocess som för stunden gör det olämpligt att initiera ännu en översyn. Stadshus AB:s uppstart av översynen ifråga bör således avvakta pågående förändringsprocesser och den utveckling av strukturen som nu pågår i Framtiden-koncernen. Stadshus AB ska framöver hålla Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige informerade om ambitionsnivå och plan gällande uppdraget ifråga om färre bolag.

Bilaga: Hantering av övriga mål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2017

Hantering av övriga mål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2017

Avsnitt	Mål / inriktning / uppdrag	Stadshus AB:s roll
Mänskliga Rättigheter	Mål: De mänskliga rättigheterna ska genomsyra alla stadens verksamheter	Detta perspektiv ingår i Stadshus ABs ordinarie verksamhet och följs för bolagskoncernens del upp inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog.
	Uppdrag: Likabehandlingsplaner ska tas fram utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetet ska gälla ur både invånar- och medarbetarperspektiv.	Stadshus AB ska för sin egen verksamhet följa upp i vilket utsträckning existerande jämställdhets- och mångfaldsplan inkluderar de nödvändiga likabehandlingsaspekterna. Om det finns brister ska de åtgärdas. För bolagskoncernens del följs uppdraget upp inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog.
Jämställdhet	Mål: Den strukturella könsdiskrimineringen ska upphöra.	Detta perspektiv ingår i Stadshus ABs ordinarie verksamhet och följs för bolagskoncernens del upp inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog.
	Uppdrag: Talarstatistik ska föras under nämnd och styrelsemöten minst tre gånger för att synliggöra könsskillnader. Statistiken ska bifogas protokoll.	Styrelsen genomför.
Demokrati	Mål: Göteborgarnas möjlighet till delaktighet och inflytande ska öka.	Detta perspektiv ingår i Stadshus ABs ordinarie verksamhet och följs för bolagskoncernens del upp inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog.
Fritid, idrott och förening	Mål: Idrotts- och föreningslivet ska nå fler målgrupper.	Bolagets verksamhet bedöms inte ha påverkan på målet.
Funktionsnedsättning	Mål: Livsvillkoren för personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning ska förbättras	Detta perspektiv ingår i Stadshus ABs ordinarie verksamhet och följs för bolagskoncernens del upp inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog.
Individ- och familjeomsorg	Mål: Individ- och familjeomsorgen ska skapa mer jämlika livschanser för stadens invånare	Bolagets verksamhet bedöms inte ha påverkan på målet.
Förskola och skola	Mål: Alla elever ska oavsett bakgrund nå målen inom skolan och kunna utvecklas till sin fulla potential.	Bolagets verksamhet bedöms inte ha påverkan på målet.
Äldre	Mål: Äldres livsvillkor ska förbättras.	Bolagets verksamhet bedöms inte ha påverkan på målet.
Stadsutveckling och bostäder	Mål: Bostadsbristen ska byggas bort och bostadsbehoven tillgodoses bättre.	Stadshus AB ska följa upp att utvecklingen går i målets riktning inom ramen för ägardialog med Förvaltnings AB Framtiden, ÄLVAB samt bolagskluster som är involverade i stadsutveckling med bäring på målet.
Trafik	Mål: Det hållbara resandet ska öka.	Stadshus AB ska följa upp målet inom ramen för ägardialog med Göteborgs spårvägar AB samt bolagskluster som är

Hantering av övriga mål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2017

		involverade i stadsutveckling med bäring på målet. För sin egen verksamhet ska Stadshus AB bidra till målet utifrån den reviderade resepolicy som antogs 2015.
Arbetsmarknad och vuxenutbildning	Mål: Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden ska öka.	Stadshus AB ska bidra till att sprida modellen med det "stegvisa jobb- och kunskapslyftet" i bolagskoncernen. Se också inriktningstext angående prioriterat mål kopplat till Jämlikhet.
Näringsliv	Mål: Göteborg ska vara en hållbar innovationsstad med ökande jobbtillväxt	Stadshus AB har haft en viktig roll i framtagandet av en handlingsplan för stadens framtida innovationsstrategi. I nästa steg ska Stadshus AB 's roll begränsas till att följa upp att strategin integreras i verksamheterna.
Turism och evenemang	Mål: Göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad ska öka.	Stadshus AB ska inom ramen för ägardialog med klustret Turism och Evenemang följa upp att utvecklingen går i målets riktning.
Kultur	Mål: Tillgängligheten till kultur ska öka	Stadshus AB ska följa upp inom ramen ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog, exempelvis med klustret Turism och Evenemang.
Personal	Mål: Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra.	Stadshus AB ska via ägardialog och uppföljning verka för en hållbar personalpolitik i bolagen samt att samordningen i personal- och HR-strategiska frågor ökar.
	Uppdrag: Andelen chefer födda utanför Norden ska öka kraftigt och aktivt följas upp (ska genomföras under mandatperioden).	Stadshus AB ska arbeta för uppfyllelse inom sin egen verksamhet. För bolagskoncernens del följs frågan upp inom ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog.
	Uppdrag: Andelen kvinnliga chefer inom manligt dominerade verksamheter ska överstiga andelen kvinnor inom samma verksamhet (ska genomföras under mandatperioden).	Stadshus AB ska arbeta för uppfyllelse inom sin egen verksamhet. För bolagskoncernens del följs frågan upp inom ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog.
	Uppdrag: Friskvårdsbidraget ska höjas med 200 kr per person.	Ska genomföras.
	Uppdrag: Det ska etableras en pott med stimulansmedel som kan utnyttjas av nämnderna för innovativa projekt med syfte att skapa ett mer hållbart arbetsliv.	Stadshus AB ska uppmana bolagen att med egen finansiering initiera eller delta i innovativa projekt med syfte att skapa ett mer hållbart arbetsliv.
Upphandling	Mål: Göteborg ska öka andelen hållbara upphandlingar.	Stadshus AB ska verka för samordning av stadens upphandlingar och följa upp frågan inom ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov inom ramen för ägardialog.

Bilaga 2

Policies och riktlinjer utfärdad av kommunfullmäktige

Styrning

- Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll (fr.o.m 2017-01-01)
- Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- Definition och arbetsformer utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Ekonomi

- Finanspolicy och finansiella riktlinjer för Göteborgs Stad
- Policy och riktlinjer för sponsring inom Göteborgs Stad

Folkhälsa

- Göteborgs Stads Folkhälsoprogram

IT och telefoni

- IT-policy för Göteborgs Stad
- IT-strategi för Göteborgs Stad
- Policy och riktlinjer för tillämpning av personuppgiftslagen vid Göteborgs Stads förvaltningar och bolag

Kommunikation

- Göteborgs Stads informationspolicy och riktlinjer för informations- och kommunikationsarbetet inom Göteborgs Stad
- Kommunikationsstrategi för Göteborgs Stad: huvudbudskap för stadens kommunikation

Kultur och fritid

- Kulturprogram för Göteborgs Stad

Personal

- Jämställdhetspolicy för Göteborgs Stad
- Medarbetar- och arbetsmiljöpolicy samt riktlinjer för Göteborgs Stad
- Policy och riktlinjer för representation
- Policy och riktlinjer mot mutor i Göteborgs Stad
- Resepolicy för Göteborgs stads nämnder och bolag

Miljö

- Miljöpolicy för Göteborgs Stad
- Policy för fysisk tillgänglighet i Göteborgs Stad

Säkerhet

- Säkerhetspolicy för Göteborgs Stad

Bilaga 3

Budget för Göteborgs Stadshus AB 2017			
BUDGET-RESULTATRÄKNING (tkr)	Budget 2017	Budget 2016	Prognos 2016
Rörelsens intäkter	25 700	24 800	24 800
Rörelsens kostnader			
Göteborgs Stadsteater AB	-106 600	-104 500	-104 500
Got Event AB	-187 400	-184 400	-190 900
BRG, Business Region Göteborg AB	-40 700	-40 700	-40 700
GEO, Gothenburg European Office	-6 300		
Bolagets egna adm kostnader	-24 800	-24 800	-24 800
Summa rörelsens kostnader	-365 800	-354 400	-360 900
Finansiella poster			
Reavinst fsg dotterbolag	0	0	125 045
Räntor, extern upplåning	-26 542	-27 199	-18 133
Räntor, intern upplåning	-4 646	-13 619	-9 079
Summa finansiella kostnader	-31 188	-40 818	-27 212
Resultat före bokslutsdisp och skatt	-371 288	-370 418	-238 267
Bokslutsdispositioner			
Koncernbidrag/aktieägartillskott	371 288	370 418	238 267
RESULTAT	0	0	0